

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:385

av Barbro Westerholm och Christina Örnebjär (båda FP)

Utredning om familjejuridik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillsättning av en bred statlig utredning om familjejuridiken och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I föräldrabalken regleras t.ex. fader- och moderskap, adoption, namn, vårdnad, boende och unga, förmyndare mm. Den utgår från den traditionella "kärnfamiljen" och är inte anpassad till dagens mångfald av familjer som kan se ut på olika sätt. En del kompletteringar av lagstiftningen har tillkommit för att tillgodose nya situationer. På riksdagens bord ligger t.ex. propositionen om *Assisterad befruktning för ensamstående* (prop. 2014/15:127) för beslut hösten 2015. I den regleras den prövning som ska göras för att så långt möjligt säkra att barnet när det kommer att växa upp med en förälder kommer att göra det under goda förhållanden och att det får rätt till kunskap om sitt genetiska ursprung.

I Regeringskansliet pågår arbete med andra frågor med koppling till familjepolitiken/juridiken. I utredningen om *Juridiskt kön och medicinsk könskorrigering* (SOU 2014:91), som i skrivande stund remissbehandlas, tas frågan upp om vad som krävs vid könsbyte och om möjlighet till registrering som tredje kön. En utredning ska presenteras i december om andra former för assisterad befruktning och den lagstiftning som krävs om de tillåts. Föräldraförsäkringen och faderskapspresumtion är andra familjepolitiska frågor som bereds inom regeringen.

Det här är bra men som vi ser det behöver det tas ett bredare grepp om familjepolitiken/juridiken med hänsyn till de olika familjebildningar som finns idag. De kompletteringar och nödlösningar som görs idag leder i längden till rättsosäkerhet. Här exempel på frågor att behandla. Kan det finnas fler vårdnadshavare än två? Kan ett juridiskt föräldraskap vara ett alternativ för att lösa situationen i familjer där det finns fler föräldrar? Hur passar rättigheter och skyldigheter kopplade till äktenskap och samboskap till dagens familjebildningar? Kan det finnas andra sätt att garantera motsvarande rättigheter och skyldigheter? Behövs en könsneutral föräldraskapspresumtion som inte bara är förbehållet äktenskapet utan även omfattar samboskapet?

Vidare behövs en moderna lagstiftning när föräldrarna väljer att gå skilda vägar. Idag är det vanligt att barnen bor växelvis och att föräldrarna har delat vårdnad. Barnet kan dock bara vara skrivet på en adress. Detta försvårar vid exempelvis behov av skolskjuts, särskilt om vårdnadshavarna bor i olika kommuner. Ytterligare en del i problembilden är att vi inte vet hur många barn som bor växelvis eftersom de registreras på en adress och inte två. Det leder bland annat till att barnen i register får den ekonomiska standard som det hushåll de är folkbokförda hos. Barn som bor växelvis har dock halva sin ekonomiska standard från den andra förälderns hushåll.

Mot bakgrund av ovanstående anser vi att det behövs en bred statlig utredning om familjejuridiken och att riksdagen bör ge regeringen detta tillkänna.

Barbro Westerholm (FP)

Christina Örnebjär (FP)